

Kopsavilkums par SIA “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija” iesniegto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 16.martā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija” (turpmāk – AADSO vai komersants) 2023.gada 15.marta iesniegumu Nr.2.1./20 ar tam pievienoto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projektu (turpmāk – tarifa projekts):

	Spēkā esošais tarifs, EUR/t	Tarifa projekts, EUR/t	Tarifa projekta izmaiņas, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu, %
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente	24,39	41,62	71
DRN* par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu			
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	46,47	77,54	67
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar DRN			
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	70,86	119,16	68

*DRN - Dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu

AADSO sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniedz **sadzīves atkritumu poligonā “Ciniši”**, kur tiek nogādāti nešķiroti sadzīves atkritumi (turpmāk – NSA) no Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona (turpmāk – Dienvidlatgales AAR) pašvaldībām, kas atbilstoši spēkā esošajam administratīvi teritoriālajam iedalījumam¹ iekļauj Daugavpils valstspilsētu, kā arī Augšdaugavas, Krāslavas, Līvānu un Preiļu novadus.

Pašlaik AADSO piemēro Regulatora 2018.gada 28.novembrī apstiprināto tarifu atbilstoši 2020.gada 17.decembrī noteiktajai tarifa piemērošanas kārtībai, NSA piemērojot tarifu ar DRN² – **70,86 EUR/t** (pie DRN likmes 95 EUR/t), ko veido sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente – **24,39 EUR/t** un DRN par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu – **46,47 EUR/t**.

Tarifa projekts izstrādāts, jo par 68% pieaugušas izmaksas vienas NSA tonnas apsaimniekošanai poligonā “Ciniši”, un tas saistīts ar šādiem apstākļiem:

1) pieaugušas DRN izmaksas saistībā ar būtisku DRN proporcijas³ pieaugumu, kā pamatā ir Valsts vides dienesta 2022.gadā izdotie nosacījumi⁴ attiecībā uz sliktas kvalitātes tehniskā komposta izmantošanu atkritumu poligona krātuves starpslāņu klājuma veidošanā, uz kā pamata jāpārskata AADSO piesārņojošās darbības atļauja, kas nosaka atkritumu poligona apsaimniekošanas darbības. Šie nosacījumi noteic, ka pārklājumam izmantotais sliktas kvalitātes tehniskā komposta materiāls (kuru nav iespējams sagatavot tādā kvalitātē, lai tam varētu piešķirt gala statusu kā materiālam, kuru var izmantot tautsaimniecībā), kas pārsniedz 20% no krātuvē apglabāšanai ievietotā

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 25.jūnija [noteikumos Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu. Šobrīd atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021.-2028.gadam notiek atkritumu apsaimniekošanas reģionu pārskatīšana. Jaunajos atkritumu apsaimniekošanas reģionos ietilpstošajām pašvaldībām līdz 2023.gada 31.decembrim jāizstrādā reģionālie atkritumu apsaimniekošanas plāni, pēc kuru apstiprināšanas tiks pārlēgti līgumi starp pašvaldību izvēlētiem atkritumu apsaimniekotājiem un sadzīves atkritumu poligonu apsaimniekotājiem.

² Bez PVN.

³ Proporcija starp poligonā apglabāto un poligonā pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, kas raksturo to atkritumu krātuvē ievietoto apjomu, par kuru maksājams DRN par apglabāšanu.

⁴ 2022.gada 12.oktobra “Vienoti nosacījumi, kas iekļaujami atkritumu poligonu A kategorijas piesārņojošo darbību atļaujās”.

kopējā atkritumu apjoma, ir uzskatāms par apglabātu un par to jāmaksā DRN par apglabāšanu;

2) kopš 2018.gada, kad apstiprināts spēkā esošais tarifs, būtiski pieaugušas izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai, kā arī enerģijas, degvielas, tehnikas un iekārtu remonta un uzturēšanas izmaksas, personāla un citas izmaksas regulētā pakalpojuma nodrošināšanai;

3) atšķirot, tālākai pārstrādei derīgo materiālu realizācijas ieņēmumi, kas samazina regulētā pakalpojuma izmaksas, ir būtiski samazinājušies, jo dzērienu iepakojuma depozieta sistēmas ieviešanas rezultātā samazinājies tālākai pārstrādei derīgo materiālu daudzums NSA plūsmā.

AADSO reģistrēta 2002.gada 6.maijā, un komersanta kapitāldaļu turētāji ir Daugavpils pilsētas pašvaldība (53,9%), Augšdaugavas novada pašvaldība (20,8%), Krāslavas novada pašvaldība (13,9%), Preiļu novada pašvaldība (6,6%) un Līvānu dome (4,8%).

AADSO pamata saimniecisko darbību veido divi virzieni – sadzīves atkritumu poligona “Cinīši” apsaimniekošana un sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojuma nodrošināšana vairākās Dienvidlatgales pašvaldībās.

Poligonā “Cinīši” no Dienvidlatgales AAR pašvaldībām tiek nogādāts aptuveni 46 tūkst. tonnu atkritumu, t.sk. aptuveni 77% NSA. Regulētā pakalpojuma ietvaros AADSO nodrošina šādus pamata procesus:

1) poligonā ievesto NSA sagatavošana apglabāšanai ar mehāniski-manuālām šķirošanas iekārtām;

2) tālākai pārstrādei nederīgo atkritumu apglabāšana poligona atkritumu krātuvē;

3) atšķirotās bioloģiski noārdāmo atkritumu frakcijas stabilizācija kompostēšanas laukumā, sagatavojot tehnisko kompostu;

4) atšķirotā tālākai pārstrādei derīgo materiālu (metāla iepakojums, papīrs, plastmasa, stikls) realizācija, gūstot ieņēmumus, kas samazina atkritumu apglabāšanas pakalpojuma izmaksas;

5) atkritumu poligona gāzes savākšana un utilizēšana lāpā;

6) pārējo procesu nodrošināšana, kas komersantam tiek noteikta ar piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem, t.sk. infiltrāta apsaimniekošana, vides stāvokļa monitorings, poligona infrastruktūras uzturēšana u.tml.

Pēc komersanta sniegtās informācijas AADSO 2022.gada neto apgrozījums bija 5,2 milj. EUR (t.sk. ieņēmumi no sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanas – 2,2 milj. EUR jeb 43% no kopējiem pamatdarbības ieņēmumiem). Komersanta pārskata gada peļņa bija 96 tūkst. EUR.

Tarifa projekts aprēķināts, ņemot vērā spēkā esošos līgumus, faktiskās un 2023.gadā plānotās resursu cenas, kā arī 2022.gada faktiskās un 2023.gadā prognozētās atkritumu plūsmas, izmaksas un apsaimniekoto atkritumu apjomus.

Detalizēts tarifa projekta aprēķins redzams **1.tabulā**, bet tarifa projekta aprēķinu veidojošo komponentu salīdzinājums ar AADSO spēkā esošo tarifu un citos Latvijas sadzīves atkritumu poligonos spēkā esošajiem tarifiem apkopots Regulatora tīmekļvietnē ievietotajā [infografikā](#).

1.tabula

AADSO tarifa projekta (TP) aprēķins*, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu un 2022.gada faktisko regulējamās saimnieciskās darbības rezultātu, EUR

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2022.gada fakts	TP aprēķins	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar fakts'22
			EUR	EUR	EUR	%	%
1.	Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I_{inol}	90 278	79 135	73 006	-19	-8
2.	Personāla izmaksas	I_{pers}	394 262	503 509	819 761	108	63
3.	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	451 264	447 710	538 822	19	20
3.1.	Ekspluatācijas, remontu un uzturēšanas izmaksas transportlīdzekļiem, iekārtām, mehānismiem un būvēm, kā arī izmaksas materiāliem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai (t.sk. noma), kas ietver:		344 637	301 387	337 703	-2	12
3.1.1.	Izmaksas sadzīves atkritumu sagatavošanai apglabāšanai		94 907	104 189	106 163	12	2
3.1.1.1	atkritumu mehāniskās apstrādes izmaksas		78 934	80 430	84 179	7	5
3.1.1.2	atkritumu bioloģiskās apstrādes (kompostēšana, transformēšana biogāzē, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		12 716	19 439	17 553	38	-10
3.1.1.3	atkritumu sagatavošanas tālākai reģenerācijai pēc mehāniskās pārstrādes (sagatavošana pārstrādei, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		3 257	4 319	4 430	36	3
3.1.2.	Izmaksas sadzīves atkritumu pieņemšanai pārkraušanas stacijās un nogādāšanai uz poligonu		0	0	0	-	-
3.1.3.	Izmaksas sadzīves atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai:		249 113	196 712	231 003	-7	17
3.1.3.1	inerto atkritumu transportēšanas uz apglabāšanas krātuvi, izlīdzināšanas, bļietēšanas, starpslāņu klājuma un nogāžu veidošanas, krātuves ceļu izbūves, to uzturēšanas u.c. izmaksas, kas nav iekļautas citu tehnoloģisko procesu sastāvā		62 929	25 447	29 101	-54	14
3.1.3.2	poligona gāzes savākšanas un utilizācijas izmaksas		5 968	5 081	5 824	-2	15
3.1.3.3	infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošanas izmaksas		180 215	166 184	196 078	9	18
3.1.4.	Izmaksas pārējo poligona infrastruktūras objektu uzturēšanai, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		617	486	538	-13	11
3.2.	Izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai poligona darbības laikā		14 131	16 988	16 988	20	-
3.3.	Sadzīves atkritumos konstatēto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un nodošanas izmaksas		0	0	0	-	-
3.4.	Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā		0	0	0	-	-
3.5.	Pētniecības un attīstības darbības izmaksas		0	0	0	-	-
3.6.	Poligona slēgšanas un reaktivācijas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar slēgtā poligona monitoringu un uzturēšanu		24 636	24 709	76 979	212	212
3.7.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		9 676	8 488	8 556	-12	1
3.8.	Nodevu maksājumi		1 649	2 550	2 582	57	1
3.9.	Pārējās izmaksas		56 536	93 588	96 013	70	3
4.	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.)	I_{ekspl}	845 526	951 219	1 358 583	61	43
5.	Nodokļu maksājumi	I_{nod}	48	238	238	398	0
6.	Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa, t.sk. izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu	I_k	0	0	0	-	-
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 11. un 12.punktu	I_{en}	128 389	134 621	55 851	-56	-59
8.	Izmaksas kopā, EUR (1.+4.+5.+6.) -7.		807 462	895 971	1 375 976	70	54
9.	Rentabilitāte (7%)	I _r	56 522	62 718	96 318	70	54
10.	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR (8.+9.)	I_p	863 984	958 689	1 472 295	70	54
11.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots pieņemt poligonā kārtējā gadā (t)	Q	35 427	35 372	35 372	-0,2	-
12.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots apglabāt poligonā kārtējā gadā (t)	Q _{ap}	17 332	17 379	28 871	67	66

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2022.gada fakts	TP aprēķins	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar fakts'22
			EUR	EUR	EUR	%	%
13.	Proporcija starp poligonā apglabāto un poligonā pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, % (12./11.)		48,92%	49,13%	81,62%	67	36
14.	SADZĪVES ATKRITUMU APGLABĀŠANAS PAKALPOJUMA TARIFIS:						
14.1.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente, EUR/t (10./11.)	K _{ap}	24,39	27,10	41,62	71	54
14.2.	Dabas resursu nodoklis par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu, EUR/t (12./11. * DRN saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu)	M _{DRN}					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		39,14	39,30	65,30	67	66
	pie DRN likmes 95 EUR/t		46,47		77,54	67	-
14.3.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar Dabas resursu nodokli, EUR/t (14.1. + 14.2.)	T _{ar} DRN					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		63,53	66,40	106,92	68	61
	pie DRN likmes 95 EUR/t		70,86		119,16	68	-

* Tarifa projekts aprēķināts saskaņā ar Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/5 „Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika” prasībām

Maksa saskaņā ar Regulatora apstiprināto tarifu par NSA apstrādes darbībām atkritumu poligonā ir tikai viena daļa no kopējās NSA apsaimniekošanas maksas⁵, ko par atkritumiem maksā atkritumu radītājs. Pērējās atkritumu apsaimniekošanas maksas sastāvdaļas atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un attiecīgajā administratīvajā teritorijā izvēlētais atkritumu apsaimniekotājs, veido izmaksas par darbībām, kas ar nešķirotiem un dalīti vāktiem sadzīves atkritumiem tiek veiktas no atkritumu savākšanas brīža līdz to nogādei uz atkritumu poligonu vai atkritumu turpmākas pārstrādes vietu.

Ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un atkritumu departamenta
Depozīta sistēmas un atkritumu nodaļa
21.03.2023.

⁵ [Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.pants.](#)